

جدازی و تعیین پروفایل حساسیت آنتیبیوتیکی سویه‌های انتروباکتر آمنیجنوس بیوگروپ ۱ جداشده از شیرهای خشک صرفی نوزادان در بخش NICU

جلال مردانه^۱، محمدمهری سلطان دلال^{۲ و ۳*}، مهرناز طاهری‌پور^۴

^۱ مرکز تحقیقات میکروب‌شناسی بالینی استاد البرزی، بیمارستان نمازی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

^۲ مرکز تحقیقات میکروب‌شناسی مواد غذایی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

^۳ بخش میکروب‌شناسی، گروه پاتوبیولوژی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران

^۴ دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات اراک

(دریافت مقاله: ۹۲/۵/۳۰ - پذیرش مقاله: ۹۲/۸/۱۱)

چکیده

زمینه: انتروباکتر آمنیجنوس، باسیلی گرم منفی، قادر اسپور، متحرک و عضوی از خانواده انتروباکتریاسیه است. این ارگانیسم، پاتوژن فرست طلب مهمی برای انسان محسوب می‌گردد و در افراد مختلف به ویژه افراد دارای نقص سیستم ایمنی و نوزادان نارس و در تمام گروههای سنی ایجاد بیماری می‌نماید. هدف از این مطالعه جدازی سویه‌های انتروباکتر آمنیجنوس از شیرهای خشک صرفی نوزادان بسته در NICU و تعیین الگوی حساسیت آنتیبیوتیکی این ایزوله‌هاست.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه مقطعی، تعداد ۱۲۵ نمونه پودر شیر خشک که جهت تقدیم نوزادان در بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان (NICU) بیمارستان‌ها استفاده می‌شد، مورد تحقیق قرار گرفتند. جداسازی و شناسایی میکروارگانیسم بر اساس پروتکل استاندارد اداره غذا و دارو (FDA) انجام شد. تعیین حساسیت آنتیبیوتیکی سویه‌های جداشده با روش استاندارد دیسک دیفیوژن بر اساس پروتکل پیشنهادی سازمان استانداردهای بالینی و آزمایشگاهی (CLSI 2011) صورت پذیرفت.

یافته‌ها: نتایج حاصل از این مطالعه نشان داد که از ۱۲۵ نمونه پودر شیر خشک مورد بررسی، ۲ نمونه (۱/۶ درصد) از نظر آلودگی به انتروباکتر آمنیجنوس بیوگروپ ۱ مثبت بودند. سویه‌های ایزوله شده به اغلب آنتیبیوتیک‌های مورد استفاده در بالین حساس بودند، اما همه به آنتیبیوتیک‌های آمپیسیلین و کاربنیسیلین مقاوم بودند.

نتیجه‌گیری: از آنجایی که در طی مراحل مختلف فرآوری شیر خشک (PIF) آلودگی به انتروباکتریاسیه می‌تواند رخ دهد، ضروری است که نمونه‌های شیر خشک نوزادان بر اساس اصول کارخانه و در شرایط آسپتیک تهیه شوند. آلودگی غذایان نوزادان را فقط می‌توان از طریق نظارت بر نقاط کنترل اصلی و به کار بردن عملکردهای مناسب در طی فرآوری کاهش داد یا از آن جلوگیری نمود.

وازگان کلیدی: بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان، شیرهای خشک، انتروباکتر آمنیجنوس بیوگروپ ۱، حساسیت آنتیبیوتیکی

* تهران، گروه پاتوبیولوژی، بخش میکروب‌شناسی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه

(۱۲ و ۱۳). سویه‌هایی از انتروباکتر آمنیجنوس حمل کننده همزمان ژن‌های مختلف کد کننده مقاومت شامل blaHSV-12، blaTEM-1، blaKPC-2، rmtB، blaCTX-M-14 و blaCTX-M-14 گزارش شده است (۱۱).

انتروباکتر آمنیجنوس بیوگروپ ۱ به دلیل اینکه پاتوژن فرصت‌طلب و مقاوم به برخی آنتی‌بیوتیک‌هاست در ایجاد بیماری‌های مختلف در نوزادان بستری در بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان (NICU) دارای اهمیت است. نوزادان بستری در NICU دارای عوامل خطرساز زمینه‌ای از قبیل تولد پیش از موعد، بیماری زمینه‌ای، عدم تکامل و نقص سیستم ایمنی می‌باشند لذا مستعد ابتلا به عفونت ناشی از این ارگانیسم هستند. بنابراین بررسی منع آلوگی نوزادان به این ارگانیسم و یافتن منابع آلوگی دارای اهمیت بسزایی است، از این رو هدف از این مطالعه جداسازی سویه‌های انتروباکتر آمنیجنوس بیوگروپ ۱ از شیرهای خشک مصرفی نوزادان بستری در NICU و تعیین پروفایل حساسیت آنتی‌بیوتیکی این ایزوله‌ها می‌باشد.

مواد و روش‌ها

در طی این مطالعه مقطعی که از شهریور ۱۳۹۰ تا مرداد ۱۳۹۱ طی مدت یک سال انجام شد، تعداد ۱۲۵ نمونه پودر شیر خشکی که بطور متداول جهت تغذیه نوزادان در بخش مراقبت‌های ویژه (NICU) بیمارستان‌ها مورد استفاده قرار می‌گرفت از طریق داروخانه‌های سطح شهر به صورت تصادفی و از برندهای مختلف تجاری انتخاب شدند. نمونه‌ها پس از توضیح هدف مطالعه برای داروخانه‌ها و کسب رضایت شفاهی آگاهانه از هر یک از مسئولین مربوطه جمع‌آوری شد. نمونه‌ها به منظور بررسی آلوگی

گونه‌های انتروباکتر عاملین شایع عفونت‌های بیمارستانی در انسان‌ها هستند (۱). انتروباکتر آمنیجنوس، باسیلی گرم منفی، هوازی و متحرک است که در خانواده انتروباکتریا سیه قرار دارد (۲).

ایزارد (Izard) و همکاران در سال ۱۹۸۱ سویه‌هایی از انتروباکتر را شرح دادند که پیش از آن تحت عنوان انتروباکتر H3 نامیده می‌شدند و آن را به نام انتروباکتر (*Enterobacter amnigenus*) نام‌گذاری کردند (۳ و ۴). این ارگانیسم‌ها از آب و نمونه‌های بالینی مختلف نظیر مجرای تنفسی، زخم، خون و مدفوع ایزوله شده است و می‌توانند سبب سپسیس و سایر عفونت‌ها در انسان گردد (۲ و ۵). در سال ۲۰۰۶ یک طغیان اندوفتالمیت پس از جراحی کاتاراکت ناشی از انتروباکتر آمنیجنوس گزارش شد (۶). جداسازی ارگانیسم‌های غیرمعمول از قبیل انتروباکتر آمنیجنوس از خون بیماران فاقد علائم بالینی سپسیس باید شک به باکتریمی کاذب (Pseudobacteremia) را افزایش دهد و سیستم نظرات کشت میکروبی باید باکتریمی کاذب را در اوایل عفونت شناسایی نماید (۷). همچنین این ارگانیسم از نمونه‌های شیر مورد استفاده جهت تغذیه نوزادان و پودر میوه‌ها نیز جدا شده است (۸).

سویه‌های انتروباکتر آمنیجنوس مقاوم به چند دارو که ژن blaKPC-2 و rmtB را روی یک پلاسمید با خود حمل می‌نمایند، همچنین انتروباکترهای مقاوم به کاربپن‌ها و آمینوگلیکوزیدها گزارش شده‌اند (۱۱).

بتالاکتابازهای کد شونده توسط کروموزوم برای سویه‌های انتروباکتر آمنیجنوس شرح داده شده است (۵). انتروباکتر آمنیجنوس به آمینوپنی‌سیلین‌ها و نسل اول سفالوسپورین‌ها مانند سفازولین مقاوم می‌باشند

VRBG Agar به کمک تست‌های تشخیصی میکروب‌شناسی شامل رنگ‌آمیزی گرم، کاتالاز، اکسیداز و تولید پیگمان بر روی محیط تریپتیک سوی آگار (Tryptic Soy Agar) در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد به مدت ۷۲ ساعت و تست‌های بیوشیمیابی سیمون سیترات، آگار آهن سه قندی (TSI)، اندول، حرکت، تولید گاز H₂S، متیل رد (MR)، و گس پروسکوثر (VP)، اوره، لیزین دکربوکسیلاز (LD)، اورنیتین دکربوکسیلاز (OD) و آرژنین دهیدروژناز (ADH) و در صورت نیاز API 20E System مورد تأیید نهایی قرار گرفتند.

به منظور تعیین حساسیت آنتی‌بیوتیکی، با استفاده از روش استاندارد دیسک دیفیوژن (Disk Diffusion Method) بر اساس پروتکل ارائه شده توسط سازمان استاندارهای بالینی و آزمایشگاهی (CLSI 2011) (۱۶) و استفاده از دیسک‌های ۲۷ آنتی‌بیوتیک کمپانی MAST انگلستان حساسیت آنتی‌بیوتیکی سویه‌های جداشده انترباکتر آمینجنوس بیوگروپ ۱ به تتراسایکلین (T)، مینوسایکلین (MN)، کوتريموکسازول (TS)، کلرآمفینیکل (C)، کلیستین (CO)، نالیدیکسیک اسید (NA)، ایمی‌پن (IMI)، مروپن (MEM)، آزترونام (ATM)، سفوتابکسیم (CPM)، سفتازیدیم (CAZ)، سفپیم (CTX)، آمپی‌سیلین (AP)، کاربنی‌سیلین (PY)، پیپراسیلین (PRL)، پیپراسیلین-تازوباکتام (PTZ)، تیکارسیلین (MEZ)، آموکسی‌سیلین (A)، مزلوسیلین (TC)، استرپتومایسین (S)، جنتامایسین (GM)، آمیکاسین (CIP)، توبرامایسین (TN)، سپیروفلوکسازین (AK) و موکسی‌فلوکسازین (MFX)، تیگسیکلین (TGC) و لورو‌فلوکسازین (LEV) که آنتی‌بیوتیک‌های متداول

میکروب‌شناسی به آزمایشگاه میکروب‌شناسی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران منتقل شدند. در آزمایشگاه، همه نمونه‌ها کدگذاری و اطلاعات لازمه در پرسشنامه‌های تنظیم‌شده وارد و پس از ضدعفونی کامل درب ظرف‌های پودر شیر خشک با الکل ۷۰ درصد، نمونه‌برداری در شرایط کاملاً استریل انجام شد.

به منظور جداسازی و شناسایی میکروب‌شناسی از پروتکل استاندارد FDA Method (FDA Method) (۱۴ و ۱۵) که شامل چهار مرحله اصلی است، استفاده شد. بر اساس این پروتکل در مرحله اول یا مرحله Pre-enrichment از هر نمونه شیر خشک به میزان ۱، ۱۰، ۱۰۰ گرم وزن نموده و به ترتیب به سه ارلن حاوی ۹۰، ۹۰، ۹۰ میلی‌لیتر آب مقطر (DW) استریل با دمای ۴۵ درجه سانتی‌گراد اضافه گردید و پس از همگن نمودن و حل شدن پودر شیر خشک، در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد به مدت ۱۸ تا ۲۴ ساعت انکوبه گردید. پس از انکوباسیون، در مرحله دوم یا مرحله Enrichment به کمک پیپت استریل از هر ارلن ۹۰ میلی‌لیتر نمونه برداشته و به سه ارلن حاوی ۹۰ میلی‌لیتر محیط مایع غنی کننده انترباکتریاسیه (Enterobacteriaceae enrichment broth) از کمپانی Scharlau اسپانیا اضافه گردید سپس نمونه‌ها در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد به مدت ۱۸ تا ۲۴ ساعت Selection از هر نمونه بر روی محیط ویولت رد بایل گلوكز آگار Violet Red Bile Glucose Agar= VRBG ( ) و مک کانکی آگار از کمپانی Scharlau اسپانیا به صورت خطی کشت duplicate انجام شد و پلیت‌ها در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد به مدت ۱۸ تا ۲۴ ساعت انکوبه شدند. در مرحله چهارم یا مرحله Confirmation کلونی‌های رشد نموده بر روی محیط

شیرخشک مورد استفاده جهت تغذیه نوزادان، پودرهای میوه‌ها، آب و نیز نمونه‌های بالینی مختلف از قبیل خلط، مجرای تنفسی فوقانی، زخم، خون و مدفوع ایزوله شده است (۱۱ و ۱۸). این ارگانیسم سبب سپتی سمی کشنده در انسان می‌گردد (۱۹).

در نتایج حاصل از مطالعه ما ۱/۶ درصد پودرهای شیر خشک مصرفی نوزادان در بخش NICU به باکتری انتروباکتر آمنیجنوس بیوگروپ ۱ آلودگی بودند. در نقاط مختلف جهان از جمله در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه مطالعات متعددی روی آلودگی پودرهای شیر خشک مورد استفاده جهت تغذیه نوزادان انجام گرفته است و باکتری‌های خانواده انتروباکتریاسیه از جمله انتروباکتر آمنیجنوس بیوگروپ ۱ با درصدهای متفاوت گزارش شده است (۶-۱۰). اغلب بررسی‌ها در کشورهای صنعتی صورت گرفته است و در کشورهای در حال توسعه از جمله کشور ما مطالعات بسیار محدود می‌باشند. در کشور ما این مطالعه از اولین تحقیقاتی است که در زمینه آلودگی‌های شیر خشک با حجم بالای نمونه انجام شده است. در نتایج حاصل از تست تعیین حساسیت آنتی‌بیوتیکی مشخص شد که سویه‌های جدادشده به اغلب آنتی‌بیوتیک‌های مورد استفاده در بالین از جمله تتراسایکلین، کلرآمفینیکل، سفتازیدیم، سیپروفلوکساسین، سفپیم، ایمی‌پنم و مروپین حساس می‌باشند، اما ایزوله‌ها به برخی از آنتی‌بیوتیک‌ها از جمله آموکسی‌سیلین و کاربینی‌سیلین کاملاً مقاوم (۱۰۰ درصد) بودند.

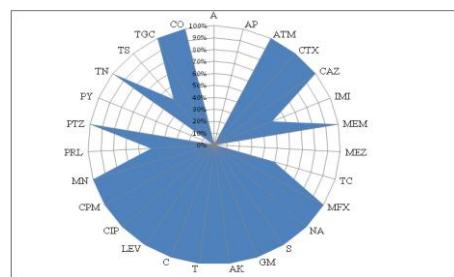
در مطالعات انجام شده توسط محققین در نقاط دیگر جهان انتروباکتر آمنیجنوس به آمینوپنی‌سیلین‌ها و نسل اول سفالوسپورین‌ها مانند سفارزولین مقاوم گزارش شده است (۱۲)، همچنین انتروباکتر آمنیجنوس مقاوم

مؤثر بر علیه باکتری‌های گرم منفی می‌باشد مورد مطالعه قرار گرفت.

نتایج حاصل از مطالعه به کمک نرم‌افزار SPSS (USA.II, Chicago SPSS Inc) ویرایش ۱۹ مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها

یافته‌های حاصل از این مطالعه نشان داد از ۱۲۵ نمونه‌ی پودر شیر خشک مورد بررسی، ۲ نمونه (۱/۶ درصد) از نظر آلودگی به باکتری انتروباکتر آمنیجنوس بیوگروپ ۱ مثبت بودند. آنالیز نتایج تست تعیین حساسیت آنتی‌بیوتیکی نشان داد که تمام سویه‌های ایزوله شده به آنتی‌بیوتیک‌های آمپی‌سیلین و کاربینی‌سیلین مقاوم بودند. با این وجود سویه‌های انتروباکتر آمنیجنوس بیوگروپ ۱ جدادشده از نمونه‌های شیر خشک به اغلب آنتی‌بیوتیک‌های مؤثر بر علیه باکتری‌های گرم منفی خانواده انتروباکتریاسیه حساس بودند (نمودار ۱).

نمودار (۱) الگوی حساسیت آنتی‌بیوتیکی سویه‌های انتروباکتر آمنیجنوس بیوگروپ ۱ جدادشده از نمونه‌های شیر خشک مصرفی نوزادان بستری در NICU

بحث

انتروباکتر آمنیجنوس باسیلی گرم منفی، متحرک و فاقد اسپور از خانواده انتروباکتریاسیه است و در طبیعت در همه جا پراکنده می‌باشد (۱۷) و از پودرهای

ضد عفونی کننده‌ها را تحمل می‌نماید و با مهیا شدن شرایط رشد شروع به رشد و تکثیر می‌کند. در غذای حیوانات جهت ترغیب و تحریک رشد از آنتی‌بیوتیک‌های متعدد به فراوانی استفاده می‌شود زیرا آنتی‌بیوتیک‌ها هم باعث افزایش جذب غذا در روده حیوانات و هم سبب کاهش حساسیت حیوانات به عفونت‌های باکتریایی می‌گردند. نگرانی بزرگ آن است که این عوامل ضد میکروبی مشابه در انسان جهت درمان بیماری‌های بالینی استفاده می‌شود. همچنین در نتیجه گسترش استفاده از عوامل ضد میکروبی، باکتری‌ها با توجه به سازگاری تکاملی، روش‌هایی را برای خشی نمودن اثر آنتی‌بیوتیک به کار می‌بندند، از این رو آلودگی غذا با باکتری‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک تهدیدی بزرگ برای سلامت ملی بوده و باکتری‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک به طور قوی درمان عفونت‌های باکتریایی را در انسان با مشکل مواجه می‌نمایند (۲۰). مستندات علمی زیادی وجود دارد که ارگانیسم‌های مقاوم می‌توانند از طریق زنجیره‌ی غذایی به انسان‌ها منتقل گردند. شواهدی وجود دارد که استفاده متداول از آنتی‌بیوتیک‌ها در حیوانات جهت درمان بیماری‌ها یا افزایش رشد آن‌ها منجر به مقاومت آنتی‌بیوتیکی در باکتری‌ها می‌شود. این ارگانیسم‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک می‌توانند انسان‌ها را آلوده نموده یا از طریق تماس مستقیم یا محصولات غذایی با منشاء حیوانی به انسان‌ها منتقل شوند (۲۰ و ۲۱).

بررسی‌های گسترده و با دوره زمانی چندین ساله بر روی نمونه‌های شیر خشک مصرفی نوزادان به ویژه در بخش NICU که نوزادان بستری در این بخش معمولاً دارای فاکتورهای خطر متعدد (ضعف ایمنی، کاهش وزن، تولد پیش از موعده، بیماری‌های زمینه‌ای تضعیف‌کننده سیستم ایمنی) می‌باشند، از نظر

به چند دارو که ژن rmtB و blaKPC-2 را روی یک پلاسمید با خود حمل می‌نمایند گزارش شده است (۱۲ و ۱۳). همچنین در مطالعه‌ای، انترباکتر آمنیجنوس به کارپانم‌ها و آمینوگلیکوزیدها نیز مقاوم بوده است (۱۲)، علاوه بر این سویه‌های انترباکتر آمنیجنوس حمل کننده همزمان ژن‌های blaKPC-2، blaCTX-M-14، blaHSV-12، blaTEM-1، blaCTX-M-14 و rmtB گزارش شده است (۱۱). در مطالعه‌ای دیگر بتالاکتامازهای کد شونده توسط کروموزوم برای سویه‌های انترباکتر آمنیجنوس شرح داده شده است (۵).

حساس بودن سویه‌های ایزوله شده از مطالعه ما نویدیبخش است اما باید توجه داشت که انترباکتر آمنیجنوس همانند بسیاری دیگر از اعضاء انترباکتریاسیه می‌تواند بسیاری از ژن‌های کد کننده مقاومت حمل شونده بر روی پلاسمیدها و دیگر عناصر کروموزومی متحرک را به آسانی کسب نماید، از سویی دیگر هنگامی که این باکتری از راههای مختلف نظیر شیرهای خشک مصرفی نوزادان وارد بیمارستان می‌شود در نوزادان بستری در بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان که از نظر سیستم ایمنی ضعیف بوده و شرایط زمینه‌ای لازم جهت عفونت‌زاوی این ارگانیسم‌های فرصت طلب پاتوژن را دارند کلوئیزه می‌گردد و ایجاد بیماری می‌کند. از طرف دیگر مجاورت این باکتری با ارگانیسم‌های پاتوژن و مقاوم به داروی موجود در محیط بیمارستان نظیر (کلبسیلا پنومونیه، اشریشیاکلی، پسودوموناس آئروژینوزا، اسیتوباکتر) سبب کسب مقاومت و ژن‌های بیماری‌زاوی از این ارگانیسم‌ها می‌شود. انترباکتر آمنیجنوس دارای کپسول پلی‌ساقاریدی بوده و شرایط محیطی نامناسب از جمله خشکی و برخی غلظت‌های

بروز مقاومت دارویی را افزایش می‌دهد. آگاهی از گونه‌های انتروباکتر آمنیجنوس دارای اهمیت فراوانی است، زیرا در صورت عدم کنترل ارگانیسم‌های تولیدکننده بتالاکتامازهای وسیع‌الطیف، ممکن است این باکتری‌ها از طریق شیر، پودرهای شیر خشک و محصولات آن به جامعه انسانی منتقل گردند. بررسی آلدگی غذاهای نوزادان از نظر این ارگانیسم‌های پاتوژن نیازمند گنجاندن اصول بررسی آلدگی شیرهای خشک مصرفی نوزادان از نظر این پاتوژن‌های فرست طلب در دستور کار ارگان‌های کنترل‌کننده آلدگی‌های شیر خشک است.

سپاس و قدردانی

از پرسنل آزمایشگاه میکروب‌شناسی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران بهدلیل همکاری‌های بی‌دریغشان نهایت سپاسگزاری را داریم.

References:

- Kang CI, Kim SH, Park WB, et al. Bloodstream infections caused by *Enterobacter* species: predictors of 30-day mortality rate and impact of broad-spectrum cephalosporin resistance on outcome. *Clin Infect Dis* 2004; 39: 812-8.
- Farmer J, Davis BR, Hickman-Brenner FW, et al. Biochemical identification of new species and biogroups of *Enterobacteriaceae* isolated from clinical specimens. *J Clin Microbiol* 1985; 21: 46-76.
- Gavini F, Ferragut C, Lefebvre B, et al. Etude taxonomique d'entérobactéries appartenant ou appartenant au genre *Enterobacter*. *Ann Microbiol.(Inst Pasteur)* B 1976; 127: 317-35.
- Izard D, Gavini F, Trinel PA, et al. Deoxyribunucleic acid relatedness between *Enterobacter cloacae* and *Enterobacter amnigenus* sp. nov. *Int J Syst Bacteriol* 1981; 31: 35-42.
- Stock I, Wiedemann B. Natural antibiotic susceptibility of *Enterobacter amnigenus*, *Enterobacter cancerogenus*, *Enterobacter* gergoviae and *Enterobacter sakazakii* strains. *Clin Microbiol Infect* 2002; 8: 564-78.
- Korah S, Braganza A, Jacob P, et al. An «epidemic» of post cataract surgery endophthalmitis by a new organism. *Indian J Ophthalmol* 2007; 55: 464-6.
- Kim DM, Jang SJ, Neupane GP, et al. *Enterobacter nimipressuralis* as a cause of pseudobacteremia. *BMC Infect Dis* 2010; 10: 315.
- Kagkli DM, Vancanneyt M, Vandamme P, et al. Contamination of milk by enterococci and coliforms from bovine faeces. *J Appl Microbiol* 2007; 103: 1393-405.
- Sani NA, Yi L. Enterobacteriaceae, *Cronobacter (Enterobacter) sakazakii* and Microbial Population in Infant Formula Products in the Malaysian Market. *Sains Malaysiana* 2011; 40: 345-51.
- Stephan R, Van Trappen S, Cleenwerck I, et al. *Enterobacter pulveris* sp. nov. isolated from fruit powder, infant formula and an infant formula production environment. *Int J Syst Evol Microbiol* 2008; 58: 237-41.

ارگانیسم‌های پاتوژن فرصت طلب دارای اهمیت زیادی است و می‌تواند به عنوان موضوعی مهم در دستور کار بررسی کنندگان آلدگی‌های پودرهای شیر خشک و همچنین دیگر مواد غذایی قرار گیرد (۲۲-۲۵).

نتیجه گیری

انتروباکتر آمنیجنوس بیوگروپ ۱ از جمله باکتری‌های فرصت طلب است که به عنوان یک باکتری در همه جا حاضر، در محیط‌های بیمارستانی سبب ایجاد بیماری در بیماران بستری در بیمارستان می‌شود. این ارگانیسم‌ها به دلیل دارا بودن عوامل ویرولانس و کسب مقاومت‌های آنتی‌بیوتیکی به چندین دارو، خطر بالقوه در عفونت‌های بیمارستانی محسوب می‌شوند. از سوی دیگر اضافه نمودن عوامل ضد میکروبی به غذای حیوانات جهت ترغیب و تحریک رشد و افزایش فرآورده‌های حیوانی و سودهای اقتصادی بالاتر، خطر

- 11.Sheng JF, Li JJ, Tu S, et al. Bla KPC and rmtB on a single plasmid in *Enterobacter amnigenus* and *Klebsiella pneumoniae* isolates from the same patient. Eur J Clin Microbiol Infect Dis 2012; 31:1585-91.
- 12.Stock I, Wiedemann B. Natural antibiotic susceptibility of *Enterobacter amnigenus*, *Enterobacter cancerogenus*, *Enterobacter gergoviae* and *Enterobacter sakazakii* strains. Clin Microbiol Infect 2002; 8: 564-78.
- 13.Tamura K, Sakazaki R, Kosako Y, et al. Leclercia adecarboxylata Gen. Nov., Comb. nov., formerly known as *Escherichia adecarboxylata*. Curr Microbiol 1986; 13:179-84.
- 14.Anonymus: U.S. Food and Drug Administration, 2002. Isolation and enumeration of *Enterobacter sakazakii* from dehydrated powdered infant formula. (Accessed September 19, 2003, at <http://www.cfsan.fda.gov/~comm/mmesakaz.html>)
- 15.Anonymus: U.S. Food and Drug Administration, 2002. Questions and answers on method for *E. sakazakii* in powdered infant formula. (Accessed October 10, 2003, at <http://www.cfsan.fda.gov/~comm/mmesakqa.html>.)
16. Clinical and Laboratory Standards Institute. Performance Standards for Antimicrobial Susceptibility Testing: Twenty-first Informational Supplement M100-S21. CLSI, Wayne, PA, USA, 2011.
- 17.Abbott SL. Klebsiella, Enterobacter, Citrobacter, Serratia, Plesiomonas, and other Enterobacteriaceae. Manual of clinical microbiology, 8th ed American Society for Microbiology, Washington, DC 2003:684-700.
- 18.Cabral JP. Water microbiology. Bacterial pathogens and water. Int J Environ Res Public Health 2010; 7: 3657-703.
- 19.Jan D, Berlie C, Babin G. Fatal posttransfusion *Enterobacter amnigenus* septicemia. Presse Med 1999; 28: 965.
- 20.Fielding BC, Mnabisa A, Gouws PA, et al. Antimicrobial-resistant *Klebsiella* species isolated from free-range chicken samples in an informal settlement. Arch Med Sci 2012; 8: 39-42.
- 21.Wang HH, Manuzon M, Lehman M, et al. Food commensal microbes as a potentially important avenue in transmitting antibiotic resistance genes. FEMS Microbiol Lett 2006; 254: 226-31.
- 22.Mardaneh J, Soltan Dallal M, Taheri Poor M. Isolation and determination antimicrobial susceptibility pattern of *Enterobacter cloacae* strains isolated from consumed powdered infant formula milk in NICU ward. ISMJ 2014; 17 (5):907-15.
- 23.Ahmadi K, Farajzadeh Sheikh A, Mardaneh J, Modarresi F, Shoja S. Detection of *Enterobacter sakazakii* in neonatal sepsis by PCR on 16S ribosomal RNA. ISMJ 2014; 17 (3):272-79.
- 24.Mardaneh J, Soltan-Dallal MM. Isolation and Identification of *E. cowanii* from Powdered Infant Formula in NICU and Determination of Antimicrobial Susceptibility of Isolates. Iran J Pediatr 2014; 24(3):261-66.
- 25.Mardaneh J, Soltan Dallal MM, Taheripoor M, Rajabi Z. Isolation, Identification and Antimicrobial Susceptibility Pattern of *Tatumella ptyseos* Strains Isolated from Powdered Infant Formula Milk Consumed in Neonatal Intensive Care Unit: First Report from Iran. Jundishapur J Microbiol 2014; 7(6):e10608.

Original Article

Isolation and determination antimicrobial susceptibility pattern of *Enterobacter amnigenus* biogroup 1 strains isolated from consumed powdered infant formula milk in NICU ward

J. Mardaneh¹, MM. Soltan Dallal^{2,3*}, M. Taheri Poor⁴

¹ Prof. Alborzi Clinical Microbiology Research Center, Nemazee Hospital, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran

² Food Microbiology Research Center, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

³ Division of Bacteriology, Department of Pathobiology, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

⁴ Islamic Azad University, Science and Research branch, Arak

(Received 21 Aug, 2013 Accepted 2 Nov, 2013)

Abstract

Background: *Enterobacter amnigenus* biogroup 1 is a non-sporeforming, rod-shaped, gram-negative bacterium, within the Enterobacteriaceae family. It is opportunistic pathogen and cause disease humans, especially in premature and immunocompromised persons. The aim of this study was to isolation and determination antimicrobial susceptibility pattern of *Enterobacter amnigenus* biogroup 1 strains isolated from consumed powdered infant formula (PIF) milk in Neonatal Intensive Care Unit (NICU) ward.

Materials and Methods : In this cross-sectional study, total 125 consumed powdered infant formula milk in NICU ward were surveyed. Isolation and Identification of microorganisms was carried out according to FDA method. Antimicrobial susceptibility test was performed by using the standard disc diffusion method based on CLSI (2011) recommendations.

Results: In this study, *Enterobacter amnigenus* biogroup 1 was isolated from 2 (1.6%) of 125 powdered infant formula milk samples. The results showed that isolated strains are sensitive to most antibiotics. All isolates were resistant to amoxicillin and carbenicillin.

Conclusion: Contamination of powdered infant formula (PIF) samples could have occurred during different steps. It is imperative to prepare the powdered infant formula milk foods according to the manufacturer's instruction and in an aseptic condition. Contamination of powdered infant formula only could be reduced or prevented by monitoring the critical control points and taking appropriate action during the processing.

Key words: Neonatal Intensive Care Unit (NICU), Powdered infant formula milk, *Enterobacter amnigenus* biogroup 1, Antibiotical susceptibility.

*Address for correspondence: Food Microbiology Research Center, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, IRAN.
E-mail: Soltandalall@yahoo.com